PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 40 (139) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 20 czerwca 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja, 17.VI., omawiając notę Cziczerina, powołują się na notę polską z dn. 3 czerwca i podkreślają, że realne fakty nietylko nie odpowiadają twierdzeniom noty, polskiej, lecz przeczą im. Nota Cziczerina — pisze dziennik — ponownie podkreśla, że rząd ZSRR dotychczas nie posiada realnych gwarancyj bezpieczeństwa, swego przedstawicielstwa w Warszawie ,a więc nie posiada przesłanek, na których mógłby oprzeć rozwój normalnych stosunków między Polską i ZSRR. Dać te gwarancje, — znaczy wypowiedzieć się za normalnemi stosunkami. Odmowa oznacza wypowiedzenie się przeciwko normalnym stosunkom. Polska powinna zrozumieć takie postawienie sprawy. ZSRR oczekuje nowych czynów, lecz tylko takich, któreby dały jasną odpowiedź na jasno postawione pytanie.

Izwiestja, 16.VI. Kor. z Warszawy pisze, że na ogólnem tle lekkomyślności, panującej w Polsce w stosunku do ZSRR, tylko b. mała część publicystów polskich —która umiała zachować swą niezależność — ośmiela się podnieść głos protestujący przeciwko przyjętej w stosunku do ZSSR linji politycznej. Autor w związku z tem cytuje feljeton A. Nowaczyńskiego, o „niebezpieczeństwie federalistycznej recydywy".

Prawda, 17.VI. w art. wst. omawia notę, wręczoną przez Cziczerina posłowi Patkowi, i pisze, że wszystkie tarcia, które przeszkadzały i przeszkadzają nadal normalnemu rozwojowi polsko-sowieckich stosunków, spowodowane są przez stronę polską. Zasadnicza kwestja, która wyłącznie z winy polskiej dotychczas pozostaje „problematem" — to stosunek władz polskich do biało-monarchistycznych żywiołów, teroryzujących działalność przedstawicieli sowieckich w Polsce. Ten „biały problemat" nabrał wagi najpoważniejszego czynnika ujemnie wpływającego na stosunki polsko-sowieckie. Jeżeli do tego dodać jeszcze — pisze dziennik — poważny czynnik „zamorski", ujawniający duży wpływ, wywierany na politykę zagraniczną państwa polskiego i jeżeli to wszystko pomnożyć przez alarmujący ton prasy polskiej w stosunku do ZSRR — wówczas będzie się miało obraz polsko-sowieckich stosunków w ich obecnym stanie. Polepszenie tych stosunków zależne jest wyłącznie od Polski. Jeżeli jest ona zainteresowana w tem naprawdę, to powinna w sposób poważny wypełnić swoje elementarne zobowiązania. Za rzecz niedopuszczalną należy uważać uwolnienie aresztowanych w związku z zamachem na Lizarewa. Polskę oczekuje egzamin lojalności. Jeżeli pragnie ona normalnych stosunków ekonomicznych i handlowych z Sowietami, powinna wyciągnąć odpowiednie wnioski. Polska powinna być tem bardziej w powyższej sprawie zainteresowana, gdyż należy do kategorji tych państw, których granice były często kwestjonowane. Dziennik kończy uwagą, że od rządu polskiego wymaga się i oczekuje rzeczywistych, poważnych i konkretnych posunięć, a nietylko zapewnień.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE.

Izwiestja, 16.VI. Kor. z Rygi cytuje art. dziennika łotewskiego „Pedeja Bridi" o polskich planach nad Bałtykiem, zmierzających — jakoby — do podziału państw bałtyckich. Dziennik pisze, że plan niektórych polityków polskich jest następujący: przyłączyć Litwę i Kurlandję do Polski; uczynić Rygę wolnym portem, zneutralizować Dźwinę na wzór Gdańska; i przyznać Rosji Estonję i Finlandję.

Dziennik łotewski przychodzi do wniosku, że gwarancją bezpieczeństwa przeciwko polskim planom agresywnym mógłby być związek państw bałtyckich.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

NOWY SYSTEM PRACY W ZWIĄZKU MŁODZIEŻY KOMUNISTYCZNEJ. Komsomolskaja Prawda, 3.VI. omawia w art. wst. uchwałę VIII zjazdu związku młodzieży komunistycznej o nowym systemie pracy tego związku. Zmiana dotychczasowego systemu polega na wprowadzeniu czynnika „samodzielności" („dobrowolczestwa"), na którego podstawie akcja związku kierowana będzie przez członków, którzy wykażą chęć do udziału w tym kierownictwie.

Mianowanie kierowników organizacji związkowych ma być zastąpione przez wolny wybór tych kierowników w organizacjach związku.

OKÓLNIK C. K. UKRAIŃSKIEJ PARTJI KOMUNISTYCZNEJ. Krasnaja Armja, 2.VI. podaje treść okólnika C. K. ukraińskiej partji komunistycznej, zwróconego do wszystkich komitetów okręgowych partji. Okólnik ten stwierdza, iż przebieg zakupów zboża na Ukrainie sowieckiej, sprawa szachtyńska oraz wypadki demoralizacji w organizacjach partyjnych wykazały szereg braków w pracy tych organizacyj. Zmusza to C. K. partji do troszczenia się o naprawę poczynionych błędów. C. K. zwraca uwagę wszystkich organizacyj partyjnych na zastąpienie biurokratycznego stosunku do zagadnień życia sowieckiego przez realny stosunek i osobisty wgląd w każdą sprawę. Ze swej strony wysyła C. K. partji na prowincję kilku swych członków, którzy będą przez dłuższy czas pracowali w organizacjach prowincjonalnych partji.

POWRÓT PRZYWÓDCÓW OPOZYCJI DO PARTJI. Dni, 13.VI. podaje, iż C. K. K. partji powzięła już uchwałę o przyjęciu byłych przywódców opozycji pp. Zinowjewa, Kamieniewa i Piatakowa z powrotem do partji.

ODWOŁANIE P. PIATAKOWA Z PARYŻA. Rul, 17.VI. podaje, iż prezes sowieckiej misji handlowej we Francji p. Piatakow został odwołany przez rząd ZSRR i wyjechał z Paryża do Moskwy. Jako ewentualnych następców p. Piatakowa wymieniają pp. Stomoniakowa i Begge.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

PLAN ROZWOJU PRZEMYSŁU CUKROWEGO. Komunist, 1.VI. donosi, iż rada najwyższa gospodarstwa krajowego ZSRR w Moskwie zatwierdziła plan rozwoju sowieckiego przemysłu cukrowego na przeciąg najbliższych 5 lat. Ogólna produkcja tego przemysłu osiągnąć ma w tym terminie 22,5 miljonów centnarów cukru. 38 istniejących cukrowni mają być rozszerzone, 14 cukrowni, zamkniętych wskutek wypadków rewolucji i wojny domowej, mają wznowić produkcję, wreszcie wybudowanych ma być 13 nowych cukrowni. Z liczby tych 13-tu budowa 5-ciu rozpocznie się jeszcze w roku bieżącym.

BUDOWA WIELKIEJ ELEKTROWNI W BRIANSKU. Wieczerniaja Moskwa, 8.VI. podaje, że rada pracy i obrony państwa uchwaliła budowę wielkiej elektrowni o napięciu prądu w wysokości 22 tysięcy kilowatów. Elektrownia ta stanie w Briańsku i zasilać będzie w prąd elektryczny okoliczny przemysł leśny.

NOWA POLITYKA AGRARNA RZĄDU Z. S. R. R. Wieczerniaja Moskwa, 8.VI. donosi z Rostowa nad Donem, iż krajowy urząd rolnictwa rozpoczął w okręgu Salskim organizację wielkiego rolnego gospodarstwa zbożowego, którego przestrzeń objąć ma 100 tysięcy hektarów. Organizacja tego gospodarstwa pozostaje w związku ze zmianą kierunku sowieckiej polityki aprowizacyjnej.

SYTUACJA W PRZEMYŚLE BUDOWLANYM. Mołot, 2.VI. omawia w art. wst. sytuację w przemyśle budowlanym na południu RSFSR. Pismo stwierdza, iż rząd ZSRR opracował w swoim czasie dyrektywy dla instytucji budowlanych. Lustracja tych instytucyj stwierdziła niedostosowanie się z ich strony do tych dyrektyw. Wobec znaczenia, które posiada sytuacja w przemyśle budowlanym dla całokształtu sowieckiego życia gospodarczego, niezbędne jest natychmiastowe rozciągnięcie kontroli związków zawodowych nad akcją instytucyj budowlanych.

STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSRR.

UCZCZENIE GEN. KUTIEPOWA W PARYŻU. Wozrożdenije 14.VI. donosi, iż Rosyjskie Zjednoczenie Centrowe w Paryżu wydało obiad na cześć gen. Kutiepowa, który objął po zgonie gen. Wrangla stanowisko przewodniczącego rosyjskich związków wojskowych na emigracji. Na obiedzie tym licznie reprezentowane były rosyjskie emigracyjne koła polityczne o zabarwieniu liberalnym, oraz związek rosyjskich przemysłowców, kupców i finansistów na emigracji. Gen. Kutiepow w swem przemówieniu stwierdził, iż jego celem jest wskrzeszenie Rosji narodowej, której życie oparte ma być na praworządności, oraz że reprezentowana przez niego siła zbrojna nie zamierza wtrącać się do rozstrzygnięcia zagadnienia przyszłego ustroju państwowego Rosji. Pp. Denisow, Iznar, Tretjakow i inni przyrzekli gen. Kutiepowowi pomoc w imieniu reprezentowanych przez nich kół finansowo-przemysłowych.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

KONFLIKT POMIĘDZY C. K. W. A WŁADZĄ KRAJU PÓŁNOCNO - KAUKASKIEGO. Izwiestja, 13.VI. donosi, iż C. K. W. sowietów kraju północno-kaukaskiego odmówił dwukrotnie przedstawienia C. K.W. sowietów ZSRR sprawozdania z masowej pracy sowietów wśród ludności kraju, szczególniej zaś wśród mniejszości narodowych. Prócz tego odmówił C.K.W. sowietów kraju północno-kaukaskiego wydelegowania swych reprezentantów na wszechsowiecką naradę pełnomocników dla pracy wśród mniejszości narodowych w Moskwie. Prezydjum C.K.W. sowietów ZSRR wskazało wymienionemu krajowemu C. K. W. na niedopuszczalność tego postępowania i postanowiło wysłać do Rostowa nad Donem specjalną komisję, która zbada stosunki zarówno w krajowym C.K.W. w Rostowie jak i w C.K.W. sowietów autonomicznych republik i obwodów, należących do składu północno-kaukaskiego kraju.

ARTYKUŁY NIEUWZGIĘDNIONE.

Izwiestja, 14.VI. Organizacja zakupów zboża i aprowizacji zbożowej w 1928/29 roku. — Biuro polityczne C. K. — KPBU o pracy komitetów niezamożnego włościaństwa. 15.VI. Sowiety a samokrytyka. 16.VI. Zagadnienia rozwoju przemysłowego.

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.